

SAVNES: 45.000 PERSONER

(eller omtrent 132 fyldte togsæt)

De 45.000 personer, der pendler til og fra arbejde i de nordiske grænse-regioner, indgår ikke i de officielle statistikker. Tallet svarer til 132 fuldt optagede togsæt - lige så mange som på denne brochures for- og bagside.

I Øresundsregionen pendler 17.000 personer dagligt til og fra arbejde, men indgår altså ikke i den officielle arbejdsmarkedsstatistik.

45.000 PERSONER MANGLER I DEN OFFICIELLE STATISTIK

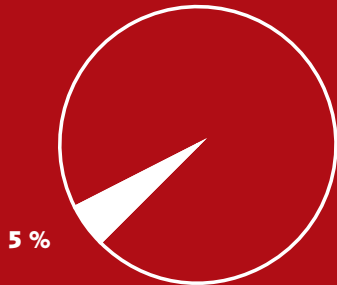
Inden for statistik taler man af og til om mørketal. Det er de begivenheder eller personer, som man ikke kender til og derfor ikke kan inkludere i statistikken. Eksempelvis mangler grænsependling i Øresundsregionen i den officielle statistik.

I Øresundsregionen drejer det sig om 17.000 personer, der til daglig pendler for at arbejde på den anden side af sundet. Det påvirker hele Danmarks og Sveriges udvikling.

Oplysningerne om disse grænsependlere mangler imidlertid i de officielle statistikker. Strengt taget handler det altså ikke om mørketal, men at udviklingen i Øresundsregionen – især i Skåne – bliver misvisende.

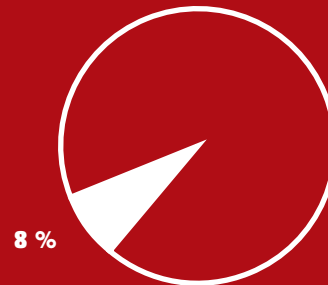
SÅ STOR ER FORSKELLEN MED OG UDEN ØRESUNDSPENDLERNE

MALMÖ STAD

5 procent af de erhvervsaktive
i Malmö Stad mangler i den
officielle statistik

TÅRNBY KOMMUNE

8 procent af arbejdspladserne i
Tårnby Kommune mangler i den
officielle statistik

ØRESUNDSREGIONAL STATISTIK

”Nogle bruger statistik,
som den berusede bruger
en lygtepæl: til støtte
frem for til oplysning.”

Citatet tilskrives den skotske religionshistoriker Andrew Lang og er et af mange eksempler på vores ambivalente forhold til statistik.

Man kan imidlertid ikke se bort fra, at behovet for statistik i vores moderne samfund er stort. Mange systemer – for eksempel tilskud eller økonomisk udligning kommuner imellem – er baseret på statistik. Derfor får fejl og store mørketal alvorlige konsekvenser.

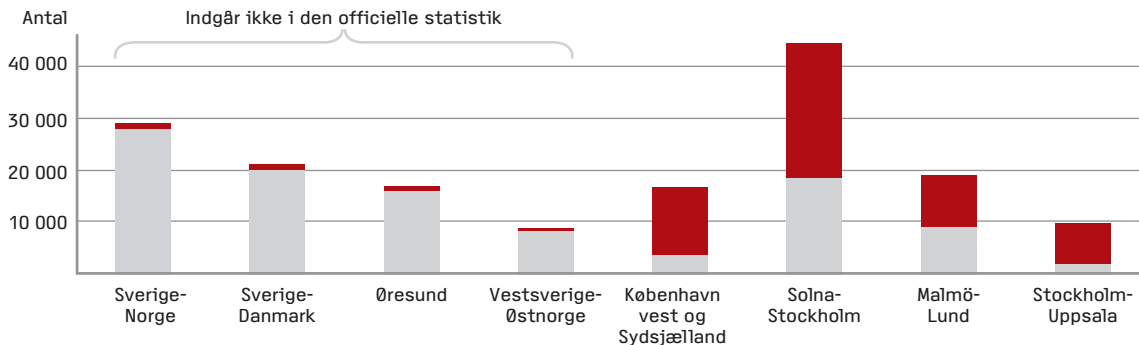
Den nationale statistikproduktion er desværre ikke egnet til at håndtere udviklingen i grænseregioner, som i dag er præget af omfattende pendling på tværs af landegrænserne. Konsekvenserne heraf for især Sjælland og Skåne taler sit tydelige sprog:

I 2011 manglede 17.000 erhvervsaktive, eller godt 2 procent af arbejdskraften, i den officielle statistik for Skåne. Tilsvarende mangler disse arbejdspladser i statistikken for København og Sjælland. For Malmös vedkommende betyder det, at omkring 5 procent af de erhvervsaktive ikke indgår i statistikken, hvilket betyder, at den officielle beskæftigelsesgrad risikerer at blive sat for lavt. Generelt kompliceres al planlægning og prognostisering og arbejdsmarkeds-, infrastruktur- og boligspørgsmål i særdeleshed på grund af de store mørketal i statistikken. Og det ender med, at der bliver sat spørgsmålstegn ved kvaliteten af den nationale statistik, hvis der opstår alt for store mangler.

Siden åbningen af Øresundsbron har Region Skåne sammen med en række andre organisationer i Øresundsregionen stået bag samarbejdet 'Ørestat'. Resultatet heraf er en øresundsdatabase – Øresundsdata-banken - med unik statistik, som beskriver udviklingen i grænseregionen: Dels samspillet mellem de to dele af regionen såsom flytning og pendling, dels harmoniserede oplysninger, som muliggør en mere direkte og retvisende sammenligning mellem danske og svenske oplysninger.

PENDLERSTRØMME I HENHOLDSVIS 2009 OG 2011

Søjlerne viser arbejdsrelateret pendling i begge retninger mellem de forskellige geografiske områder

En mindre del af Øresundsdatabanken finansieres af den danske stat via Danmarks Statistik; de øvrige udgifter til den årlige drift og opdatering står Region Skåne for.

De nationale statistikmyndigheder bør sikres rammebetingelser, der garanterer fremtidig drift og fortsat produktion af nuværende regionale statistikker og integrerer disse oplysninger i den nationale statistikstruktur.

ØGET BEVÆGELIGHED PÅ TVÆRS AF GRÆNSERNE

I grænseregioner stiger pendling på tværs af landegrænser i takt med øget integration. I Øresundsregionen betragter danskerne Skåne som en naturlig del af deres tilgængelige boligmarked, mens svenskerne anser København og Sjælland som en del af deres naturlige arbejdsmarkedsområde. Det samme fænomen gør sig også gældende mellem Sverige og Norge og Sverige og Finland og berør en voksende del af arbejdsmarkedet.

Skåne har i dag den laveste beskæftigelsesgrad af alle Sveriges len (amter), selv hvis man medregner grænse-

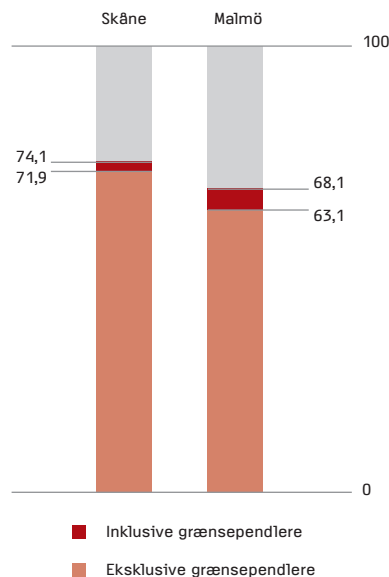
pendlerne. Malmö er den kommune i Skåne, der har det laveste beskæftigelsesniveau. Behovet for øget bevægelighed og udvidede arbejdsmarkedsområder er stort. Her bør muligheden for som svensker at arbejde i København og på Sjælland udnyttes, hvilket også nævnes i OECD's rapport 'Territorial Review: Skåne 2012'.

Diagrammet viser, hvor stor pendlingen over Øresund er i sammenligning med andre pendlerrelationer. De fire søjler til venstre er de oplysninger, der mangler i de nationale statistikker. Øresundspendlingen er i omfang sammenlignelig med pendlingen mellem København og Vest- og Sydsjælland, Lund og Malmö samt mellem Solna og Stockholm. Det er værd at bemærke, at pendlingen over Øresund er større end pendlingen mellem Vestsverige og Østnorge. I begge tilfælde er afstanden ikke større, end at det er muligt at pendle frem og tilbage fra arbejde på en dag, hvilket er vanskeligt andre landsdele imellem i Danmark, Norge og Sverige.

SÅ STORE ER MØRKETALLENE

- I 2011 var beskæftigelsesgraden (20-64 år) i den officielle registerbaserede statistik 71,9 procent i Skåne og 63,1 procent i Malmö kommune, eksklusive grænsependlerne. Hvis disse medregnes, bliver det korrekte niveau henholdsvis 74,1 procent og 68,1 procent.
- I 2011 beløb den officielle lønsum for de erhvervsaktive, der bor i Skåne, sig til 133 milliarder kroner. Inkluderer man grænsependlernes lønindkomster, stiger tallet i stedet til 134 milliarder kroner.
- I 2011 havde 51.000 skåninge i alderen 20-64 år - heraf 22.000 med bopæl i Malmö - ingen skattepligtig indkomst i Sverige. Af denne gruppe arbejdede 15.000 i Danmark, og 9.000 heraf boede i Malmö.
- I 2011 udgjorde gruppen af 20-64-årige, som hverken studerer eller arbejder, henholdsvis 21,9 procent i Skåne og 29,5 procent i Malmö - en stor del heraf kan forklares med grænsependlingen. Disse tal skal sammenholdes med Sverige som helhed, hvor andelen af denne gruppe udgjorde 17,8 procent i 2011.
- I 2011 manglede der 6.984 arbejdspladser i de officielle statistikker for Københavns Kommune, hvilket betyder, at den erhvervsaktive dagbefolkning bør opskrives med cirka 2 procent. For Tårnby Kommune og Sjælland som helhed bliver disse tal henholdsvis 8 procent og 1,2 procent.
- Øresundspendlerne giver den danske del af Øresundsregionen et årligt løft i tilvækst på 5 milliarder DKK takket være svenskerne indtræden på det danske arbejdsmarked.

BESKÆFTIGELSESGRAD I MALMÖ OG SKÅNE I PROCENT (2011)

DEN OFFENTLIGE STATISTIK FØLGER IKKE MED

Arbejdsmarkedets udvikling og erhvervsgrad har stor betydning for mange offentlige systemer. Kvaliteten af beslutningsgrundlaget for fordelingen af offentlige ressourcer mellem kommuner, regioner og stat er vigtig.

For at kunne give brugerne kvalitetsstatistik, som kan danne kvalificeret grundlag for forskning, debat og beslutninger, har Statistiska Centralbyrån (SCB) i Sverige til opgave at udvikle, producere og formidle statistik samt at medvirke aktivt i internationalt statistisk samarbejde foruden at koordinere og støtte det officielle svenske statistiksistem.

Den offentlige statistik omfatter kun nationalstaten Sverige og tager ikke højde for grænseregionernes problematik. Konsekvensen heraf er, at det offentlige Sverige går glip af den kraftige stigning i bevægelighed og de muligheder, som regional ekspansion på tværs af grænser giver. Det vil medføre, at det offentlige system skævvrides, og at beslutningsgrundlaget mister sin værdi, når der på sigt opstår afvigelser på flere procent i de officielle statistikker. Manglerne vedrører Øresundsregionen samt grænsen til Norge og Finland. Problemet er relativt større i mange små grænsekommuner end i Øresundsregionen.

I Danmark har Danmarks Statistik samme opgave som SCB har i Sverige. I den danske finanslov afsættes der årligt en bevilling til finansiering af Øresundsdatabanken. Bevillingen er på grund af besparelser med tiden blevet reduceret, men i takt med at Øresundsdatabanken bliver mere moderne og tager til i omfang og kvalitet, er det nødvendigt at øge bevillingen.

HVAD ER LØSNINGEN?

På sigt bør grænsependlernes indkomster og deslige indgå i de nationale statistikker. Den danske og svenske stat bør garantere drift og produktion af den nuværende grænseregionale statistik. Danmarks Statistik og Statistiska Centralbyrån bør få til opgave årligt at producere, publicere og udvikle grænseregional statistik samt integrere denne i de nationale officielle statistikker. Ørestat III-projektet vil i 2013 og 2014 arbejde for en holdbar og langsigtet løsning for grænseregional statistik og fremtidssikret drift af Øresundsdatabanken.

Denne publikation er produceret inden for rammerne af EU Interreg-projekt Ørestat III.

Øresundsdatabanken og dens statistikoplysninger udvikles i perioden 2011-2014.

Ørestat III er et samarbejde mellem Region Skåne (leadpartner), Region Hovedstaden, Region Sjælland, Helsingborg stad, Malmö stad, Arbetsförmedlingen, Landskrona stad, og Beskæftigelsesregion Hovedstaden & Sjælland samt Øresundskomiteen.

Statistikken er åben og tilgængelig for alle. Du finder mere information om projektet og databanken på www.orestat.dk eller www.orestat.se.

Ud over at finde og downloade statistik kan du også læse analyser om Øresundsregionen på hjemmesiden.

Ørestat

Denna publikation är gjord med stöd av:

EUROPEISKA
UNIONEN
Europeiska
regionala
utvecklingsfonden

Interreg IVA
DRESUND - KATTEGAT - SKAGERAK